

24.07.2020

**TÜRKİYE'NİN SAVUNMA-GÜVENLİK-DIŞ POLİTİKASINI İLGİLENDİREN
DÜNYADAKİ ÖNEMLİ GELİŞMELER****1. TÜRKİYE:*****Koronavirüste son durum***

Sağlık Bakanlığı tarafından yapılan açıklamaya göre son 24 saatte korona virüs nedeniyle 18 kişi hayatını kaybetti, toplam can kaybı 5 bin 563 oldu. Bugün 43 bin 343 test yapılırken, 913 yeni vaka tanısı konuldu, bin 151 kişi ise iyileşti. (covid19.saglik.gov.tr)

Dışişleri'nden Macron'un sözlerine tepki

Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Hami Aksoy, Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'un, Güney Kıbrıs Rum yönetimi lideri Nikos Anastasiadis ile ortak basın toplantısında Doğu Akdeniz'e ilişkin yaptığı açıklama hakkındaki soruya yazılı yanıt verdi. Aksoy, "Fransa, Doğu Akdeniz'de yaşanan gelişmeler bağlamında yaptığı her açıklama ve attığı her yanlış adımla tarafsızlığını ve istikrara katkıda bulunma şansını biraz daha kaybetmektedir" değerlendirmesinde bulundu. Aksoy, "Cumhurbaşkanı Macron'un beyanlarının ülkemiz nezdinde kıymetiharbiyesi yoktur. Türkiye'yi yaptırım diliyle tehdit etmek kimsenin haddi değildir ve hiçbir sonucu olmayacaktır. Fransa artık kendini dev aynasında görmekten vazgeçmeli, sağduyulu ve rasyonel politikalar izlemelidir. Libya'da darbecileri, Suriye'de teröristleri, Doğu Akdeniz'de ise 'buranın tek sahibi benim' anlayışıyla hareket edenleri desteklemeyi bırakmalıdır. Zira bu politikalardan bugüne kadar bir sonuç alamadığını, bundan sonra da alamayacağını artık anlamış olmalıdır." dedi. (@TC_Disisleri)

2. AVRUPA:***Fransa Cumhurbaşkanı Macron'dan Türkiye'ye yaptırım talebi***

Macron, Kıbrıslı Rum lider Nikos Anastasiades'le görüşmesinden sonra yaptığı açıklamada, "Avrupa Birliği'nin Türkiye'nin Doğu Akdeniz'deki provokasyonlarına yanıt vermemesinin ciddi bir hata olacağını" söyledi. "Yunanistan ve Kıbrıs'ın kıta sahanlığı ihlalleri nedeniyle" Ankara'ya daha fazla yaptırım getirilmesi çağrısında bulunan Fransız lider, "Akdeniz'in iki

ülke için de yaşamsal önemdeki bu bölümünde enerji ve güvenlik meseleleri büyük önem taşıyor. Bir güç mücadelesi yaşanıyor ve AB'nin çok sessiz kaldığı bir dönemde özellikle Türkiye ve Rusya öne çıkmaya çalışıyor" dedi. (BBC)

Doğu Akdeniz Notları

- Aydın'ın Didim ilçesinden Adalar Denizi'ne açılarak uluslararası sularda balıkçılık yapan Türk balıkçılar, Yunan Sahil Güvenlik ekiplerinin tacizine uğradı. Taciz anları Türk balıkçılar tarafından cep telefonlarıyla kaydedilirken, tekne kaptanları yetkililerden yardım istedi.
- Yunanistan Türkiye'nin Doğu Akdeniz'deki doğalgaz arama çalışmalarının egemenliğini ihlal ettiğini, bunu engellemek için "ne gerekiyorsa yapacaklarını" açıkladı. ABD de Türkiye'ye faaliyetlerini durdurması çağrısı yaptı
- Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron: Akdeniz'in doğusundaki güvenliği özellikle Türkiye olmak üzere diğer aktörlere bırakmak çok ciddi bir hata olur. (@AkdenizKıbrıs)

Merkel Ankara ile Atina arasında arabulucu

Almanya Savunma Bakanı Annegret Kramp-Karrenbauer, Almanya Başbakanı Angela Merkel'in, NATO müttefikleri Türkiye ile Yunanistan arasında arabuluculuk yapmaya başladığını bildirdi. Kramp-Karrenbauer, Merkel'in arabulucu olarak güçlü yanının her iki tarafla da diyalog kurabilmesi olduğunu ifade etti. "Başbakan bu yüzden rastgele devreye girmiş ya da devreye sokulmuş bir isim değil" diyen Savunma Bakanı bu bağlamda, hem Türkiye ile Yunanistan arasında Ankara'nın petrol ve doğal gaz sondaj çalışmaları nedeniyle yaşanan gerginliğe, hem de Türk ve Fransız savaş gemilerinin Akdeniz'de karşı karşıya gelmiş olmasına dikkat çekti. (DW)

Avrupa Parlamentosu zirve kararına direniyor

Avrupa Birliği'ne (AB) üye ülkelerin devlet ve hükümet başkanları tarafından, dört gün süren görüşmelerin ardından varılan uzlaşma ile üzerinde anlaşılan yedi yıllık bütçe planlamasına Avrupa Parlamentosu (AP) karşı çıktı. AP'de Perşembe günü gerçekleştirilen oturumunda, zirvede alınan bütçe kararı milletvekillerinin büyük çoğunluğunun oylarıyla reddedildi. AP'den yapılan açıklamada, AP'nin bütçeye "tatmin edici bir uzlaşma sağlanana dek onay vermeyeceği" bildirildi. (AFP,dpa / ET,HS. DW)

Yunanistan'dan Türkiye'ye egemenlik hakları uyarısı

Yunanistan ile Türkiye arasında doğal kaynak arama faaliyetleri üzerinden yaşanan kıta sahanlığı gerginliği devam ediyor. Gerginlikle ilgili Atina'dan Ankara'ya bir uyarı daha geldi. Yunan hükümet sözcüsü Stelios Petsas, Perşembe günü yaptığı açıklamada, “Hükümetimiz, Yunanistan’ın egemenliğinin ihlal edilmesini kabul etmeyeceğini ve egemenlik haklarını korumak için ne gerekiyorsa yapacağını bütün taraflara altını çizerek duyuruyor” diye konuştu. (AP,DHA/DCÜ,HS)

3. ORTA DOĞU :

Zarif: ABD nükleer anlaşma hakkında konuşabilecek konumda değil

İran Dışişleri Bakanı Zarif, ABD dış politikasını eleştirerek, bu ülkenin hükümetini “isyancı” ve “kanunları çiğneyen” bir hükümet olarak nitelendirdi. ABD’nin uluslararası bankacılık sistemindeki etkisine atıfta bulunan Zarif, “ Uluslararası toplum ABD'nin dünya bankacılık sistemi üzerindeki hakimiyetini tanımanın gerekli olup olmadığını düşünüyor ve bu konuda bazı adımların atılmasına tanık olmaktadır” dedi. (ISNA)

İran'a ait yolcu uçağı Şam semalarında iki savaş uçağı tarafından taciz edildi

Tahran- Beyrut seferini yapan İran'a ait bir yolcu uçağının, Suriye'nin başkenti Şam üzerinde ABD veya İsrail'e ait olduğu iddia edilen 2 savaş uçağı tarafından taciz edildiği ve olay sırasında bazı yolcuların yaralandığı bildirildi. İran Devlet Televizyonu'nun yayınladığı ilk haberde, savaş uçaklarının İsrail'e ait olduğu belirtilirken, İran'ın Tesnim Haber Ajansı ise yolcu uçağının kaptanına dayandırdığı haberinde uçakların ABD'ye ait olduğunu aktardı. İsrail ordusu ise iddiaları reddetti. (Sputnik)

Naftali Bennett: İran'ı Doğrudan Vurmalyız

İsrail eski savaş bakanı Naftali Bennett İran'ın doğrudan vurulmasını istedi. Bennett şu açıklamada bulundu: “İran; Hizbullah ve HAMAS gibi bölgesel direniş örgütleri aracılığıyla İsrail'e defalarca darbe vurdu. Fakat onlara şu ana kadar hiçbir bedel ödettirilmedi. İsrail yeniden Ahtapot Doktrini'ne geri dönmeli ve İran'ın bölgedeki vekil örgütleriyle savaşmak yerine Tahran'ı doğrudan vurmalıdır.” (YJC)

4. AFRIKA :

Libya Başbakanı Serrac ile Katar Dışışleri Bakanı Al Sani bir araya geldi

Görüşmede, Libya'daki son gelişmeler ve ikili ilişkilerin ele alındığı belirtilen açıklamada, her iki tarafın Libya krizine siyasi çözümünün Suheyra Anlaşması, Birleşmiş Milletler kararları ve Berlin konferansının verilerine uygun bir şekilde olması gerektiğini vurguladığı aktarıldı. Tarafların görüşmede, iki ülke arasındaki iş birliği ilişkilerinin birçok alanda etkinleştirilmesi konusunda anlaştığı da kaydedildi. (TRT Haber)

Mısır Libya'ya müdahale ederse Türkiye dahil olur

Türk askeri gücünün Libya'ya gelmesinin dengeleri değiştirdiğini belirten Libya Dışışleri Bakanlığı diplomatı Muhammed Salih Umeys, krizden siyasi bir çözümle çıkılmasının konunun diğer taraflarıyla Türkiye'nin yapacağı ortaklıklara bağlı olduğunu söyledi. Hafter'in siyasi müzakerelerde bir şahıs olarak rolünün bittiğini belirten Umeys, "Mısır'ın, Libya'ya askeri müdahalesi durumunda Türkiye'nin buna sessiz kalmayacağını vurguladı. (Haber7)

5. ASYA:

Çin Dışışleri Bakanlığı: ABD Houston'daki konsolosluğumuzu casuslukla suçluyor

Çin Dışışleri Bakanlığı sözcüsü Wang Wenbin, ABD'nin Houston'daki Çin konsolosluğu hakkında, fikri mülkiyet haklarının çalındığı iddialarının iftira niteliği taşıdığını söyledi. Sözcü düzenlenen basın toplantısı sırasında yaptığı açıklamada, Çin'in, ABD'yi ülkedeki Çinli araştırmacıları taciz etmek için herhangi bir bahane sunmaya son verme çağrısında bulunduğunu ifade etti. (Reuters)

Azerbaycan Dışışleri Bakanı: Türkiye, kötü günde Azerbaycan'ın yanında oldu

Azerbaycan Dışışleri Bakanı Bayramov, Ermenistan'ın saldırılarına karşı Türk yetkililerden gelen destek mesajlarının kardeş Türk halkının kötü günde Azerbaycan'ın yanında olmasının açık örneği olduğunu ifade etti. (TRT Haber)

6. ABD:

ABD: Doğu Akdeniz stratejik öneme sahip, Türkiye tansiyonu artırmalı

ABD Dışışleri Bakanlığı yetkilisi Avrupa ve Avrupa İlişkileri Bürosu Başkan Yardımcısı Philip Reeker, Türkiye'nin yaptığı çalışmalardan endişe duyduğunu belirterek, "Türkiye'nin2 ağustos tarihine kadar bölgede Yazılı Seyir Uyarı Sistemi (Navtex) yayınlamasının bölgedeki tansiyonu artırdığını belirterek, "Türkiye'nin Yunanistan ve Güney Kıbrıs'ın Doğu Akdeniz'de yargı etkisine sahip olduğu bölgelerde doğal kaynakları araştırmaya yönelik planlar yapmasından dolayı ABD oldukça endişelidir" dedi. (Euronews)

ABD Büyükelçisinden Türkiye'ye çağrı

Amerika Birleşik Devletleri'nin (ABD) Atina Büyükelçisi Geoffrey Pratt da Perşembe günü bir açıklama yaparak, "Washington ve Avrupa'dan verilen mesajı yinelemek istiyorum ve Türk makamlarının Doğu Akdeniz'de Yunanistan ile Kıbrıs'ın yetki iddia ettiği alanlarda doğal kaynak arama planları gibi gerginlik yaratan faaliyetlerini durdurması yönünde çağrıda bulunuyorum"dedi. Bir NATO tatbikatında yer alacak ABD askerleriyle teçhizatları Yunanistan'ın Dedeagaç Limanında karşılarken konuşan ABD Büyükelçisi Pratt, Doğu Akdeniz'in "karışık bir stratejik alan" olduğunu belirtti. Pratt, "Bölgedeki arkadaş ve müttefiklerimizin doğal kaynak mevzusuna sürdürülebilir enerji güvenliği ve ortaklaşa ekonomik refah sağlayan bir işbirliği oluşturma ışığında bakmalarını istiyoruz. Tek yönlü provokatif eylemler bu hedefe aykırıdır" diye konuştu. (AP,DHA/DÇÜ,HS)

"Çin Konsolosluğu FBI'ın Aradığı Çinliyi Saklıyor"

Amerikalı yetkililer, San Francisco'daki Çin Konsolosluğu'nu, Amerika vizesi almak için Çin ordusuyla bağlantısını gizleyen bir akademisyeni saklamakla suçluyor. Amerikalı savcılar, San Francisco Bölge Mahkemesi'nde 26 Haziran'da, Davis California Üniversitesi'nde araştırmacı olarak görev yapan Çinli akademisyen Tang Juan'a vize sahtekarlığı davası açtı. Kayıtlara göre 20 Haziran'da FBI görevlileriyle görüşen Tang suçlamaları reddetmesinin ardından Çin'in San Francisco Konsolosluğu'na sığındı. (VOA)

Pompeo: Çin'in Houston Başkonsolosluğu casusluk merkezi olarak kullanılıyordu

ABD Dışışleri Bakanı Mike Pompeo, Çin'in Houston Başkonsolosluğunun 'casusluk ve fikri mülkiyet hırsızlığı merkezi' haline geldiğini iddia ederek, kapatma kararının bu sebeple alındığını söyledi. Huawei'ye masum bir telekomünikasyon firması gibi davranmayı bırakıp artık 'ulusal güvenlik tehdidi' olarak hitap ettiklerini belirten Pompeo, "ABD Çin halkıyla iş birliği yapmalı ve onları güçlendirmeli" dedi. Daha sonra yaptığı bir konuşmasında "Özgür

dünya Komünist Çin'i değiştiremezse, Komünist Çin'in özgür dünyayı değiştireceği" uyarısında bulundu. (Sputnik)

ABD'li General: Suriye'de ABD ve Rus askerleri arasında kayda değer bir çekişme yaşanmıyor

ABD'li Tümgeneral Kenneth Ekman, ABD ve Rus askerleri arasında, yollarda askeri teçhizatın önünün kapatılması ya da devriye konvoylarının takip edilmesi gibi olayların ne sıklıkla yaşandığı sorusuna "Suriye'nin doğusunda taktik düzeyde, askerler arası düzeyde her zaman anlaşmazlık çıkması riski var. Güçlerimiz arasında gerçekten önemli bir zıtlasma yaşanmadı." cevabını verdi ve yaşanan anlaşmazlıkların kesinlikle profesyonellik dışı bir durum olduğunu ve çok nadir gerçekleştiğini belirtti. (Sputnik)

Çin'in Washington Büyükelçiliğine yönelik bomba tehdidi

Washington ve Pekin arasında gerilim artarken, Çin Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Hua Chunying, Çin'in Washington Büyükelçiliğine bilinmeyen bir numaradan telefonla bomba ihbarı yapıldığını bildirdi ve bunun ABD hükümeti tarafından yayılan nefretin bir sonucu olarak ortaya çıktığına vurgu yaptı. ABD Dışişleri Bakanlığı tarafından da "ABD Dışişleri Bakanlığı, ABD'deki tüm yabancı misyonlara karşı potansiyel tehditleri ciddiye almaktadır. Bu iddiayı araştırmak için yerel güvenlik birimleriyle birlikte çalışıyoruz" açıklaması yapıldı. (Şarkul Awsat)

Trump ve Putin Telefonda Görüştü

Başkan Donald Trump ve Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin telefonda görüştü. Beyaz Saray'ın açıklamasına göre, Trump görüşmede Putin'e, Rusya ve Çin'le milyarlarca dolara mal olacak bir silahlanma yarışından kaçınmak istediğini söyledi. Trump, silahların kontroluna ilişkin müzakerelerde ilerleme sağlamayı umduğunu da belirtti. Beyaz Saray Sözcüsü Judd Deere, görüşmeyle ilgili olarak, "Başkan Trump, Çin, Rusya ve ABD arasında üçlü silahlanma yarışından kaçınılması umudunu yineledi ve silahların kontrolu konusunda Viyana'da yapılacak müzakerelerde ilerleme sağlanması arzusunu dile getirdi" açıklamasında bulundu. (voanews)

7. RUSYA

Ermenistan ile Rusya'dan SİHA'lara karşı ortak mücadele tatbikatı

Ermenistan Savunma Bakanlığı Sözcüsü Şuşan Stepanyan, Rusya ile Ermenistan'ın ortak bölgesel hava savunma sistemi tatbikatı yaptığını duyurdu. Stepanyan, Facebook hesabından yaptığı açıklamada, bugün Ermenistan'da Rusya ile ortak hava savunma sistemleri tatbikatı başlattıklarını belirterek, tatbikatın amacının "keşif ve silahlı insansız hava araçlarına (SİHA) karşı mücadele yöntemlerinin incelenmesi" olduğunu kaydetti. Tatbikat sırasında SİHA'lara karşı yeni mücadele yöntemlerinin geliştirileceğini aktaran Stepanyan, "Tatbikata Rus ve Ermeni hava savunma sistemlerinin komutanları, Rus ve Ermeni avcı savaş uçakları ve Ermenistan ordusunun hava savunma sisteminin bütün birlikleri katılıyor." ifadelerini kullandı. (gazetem.ru)

BM 75. Genel Kurul Başkanı Bozkır, Dışişleri Bakanı Lavrov ile görüşti

Birleşmiş Milletler (BM) 75. Genel Kurul Başkanı Volkan Bozkır, BM'nin son dönemde dünya ülkeleri çapında kredibilitesinin yüksek olmadığını belirterek, ilk fırsatta Genel Kurulun fiziki olarak toplanması gerektiğini söyledi. Bozkır, Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov ile başkent Moskova'da görüşti. Toplantının basına açık kısmında konuşan Bozkır, Rusya'nın BM'nin önemli ülkelerinden biri olduğunu, BM tecrübelerini ve bu döneme ilişkin beklentilerini öğrenmek istediğini kaydetti. (gazetem.ru)

Zaharova: Rusya, Azerbaycan-Ermenistan sınırındaki gerilimin tırmanmasını önlemek için somut adımlar atıyor

Rusya Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Zaharova, Rusya'nın Azerbaycan-Ermenistan sınırındaki gerilimin tırmanmasını önlemek için somut adımlar attığını söyledi. Zaharova, AGİT Minsk Grubu eş başkanlarının taraflarla sürekli temas halinde olduklarını ve BM Sekreterliği ile istişareler planlandığını belirtti. Sözcü, "Uluslararası seyahat kısıtlamalarının kaldırılmasının ardından, anlaşmazlığın çözümüyle ilgili tüm sorunların kapsamlı bir şekilde ele alınmasının mümkün olacağını umuyoruz" ifadelerini kullandı. (sputnik)

Rus Donanması hipersonik silahlarla donatılmış firkateynler alıyor

Rus Donanması için Proje 22350 kapsamında üretilen yeni firkateynler' Amiral Yumaşev' ve 'Amiral Spirodonov' hipersonik silahlarla donatılacak. Rusya Birleşik Gemi İnşaat Şirketi (OSK) Başkanı Aleksey Rahmanov, Sputnik'e yaptığı açıklamada, gemilerin inşasının 4.5 yıl

süreceğini belirterek, 2025-2026 yıllarında donanmaya teslim edileceğini söyledi. Rahmanov ayrıca, bu gemilerdeki füze silolarının sayısının 16'dan 24'e çıkarılabileceğini de sözlerine ekledi. (tass/sputnik)

8. EKONOMİ :

Merkez Bankası, politika faizini yüzde 8,25'te sabit tuttu

Para Politikası Kurulu'nun (PPK), yapılan toplantıda politika faizinin yüzde 8,25 düzeyinde sabit tutulmasına karar verdiği bildirildi. Yapılan açıklamada, "her türlü yeni verinin ve haberin Kurul'un geleceğe yönelik politika duruşunu değiştirmesine neden olabileceği önemle vurgulanmalıdır." ifadesi yer aldı. Merkez Bankası PPK toplantısı sonrası yapılan açıklamada, koronavirüs salgınına ilişkin gelişmelere bağlı olarak "küresel büyümedeki zayıflama yılın ikinci çeyreğinde derinleşmiştir." denildi. (BBC)

Akaryakıt haricindeki petrol ürünleri tebliğinde değişiklik

EPDK'nin Akaryakıt Haricinde Kalan Petrol Ürünlerinin Yurt İçi ve Yurt Dışı Kaynaklardan Teminine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliği, Resmi Gazete'de yayımlandı. Buna göre, ürün temini başvurularında uygunluk yazısı verilecek ürünün gümrük tarife istatistik pozisyonu, başvuru sahibinin beyanı esas alınarak belirlenecek. Ürünün kapasite raporundaki ismiyle gümrük tarife cetvelinde o ürüne karşılık gelen ismin farklı olması halinde, izin gümrük tarife cetvelinde belirtilen isme göre verilecek. Akaryakıt haricinde kalan petrol ürünü temin etmek isteyen kişiler, gerekli bilgi ve belgeleri Kurum tarafından belirlenen elektronik alt yapı aracılığıyla sisteme yükleyecek ve elektronik imza ile başvuruyu tamamlayabilecek. Gerekli belgelerin aslı veya son altı ay içerisinde noterden onaylı sureti başvuruya eklenecek. Başvuru kapsamında beyan edilen gümrük tarife istatistik pozisyonu numaralarının doğruluğundan başvuru sahibi sorumlu olacak. Tebliğ, 1 Ağustos'ta yürürlüğe girecek. (ParaBorsa)

9. KORONAVİRÜS PANDEMİSİ :

Covid-19 salgını dünya genelinde 635 binin üzerinde can aldı. 9 milyon 500 binden fazla kişi de virüsü yenerek iyileşti. Birçok ülkede normalleşme adımları atılmış olsa da salgın henüz kontrol altına alınabilmiş değil.

Amerika Birleşik Devletleri'nde vaka sayısı 4 milyonu aştı. Beyaz Saray'da bir yeni vakaya daha rastlandı. Beyaz Saray'daki iki kafeterya, servis personelinin virüse yakalanması nedeniyle kapatıldı. Amerikan Başkanı Donald Trump ise okulların sonbaharda tamamen açılmasında ısrarcı. Basın toplantısında konuşan Trump, okulların uzun süre kapalı kalmasının psikolojik ve sosyolojik sorunlara yol açabileceğini söyledi. Salgın destek paketi kapsamında Kongre'ye, okullar için 105 milyar dolarlık fon ayırması çağrısı yaptı.

İran'da vaka sayısı 284 bini geçti. İran Cumhurbaşkanı Hasan Ruhani, tedbirlere uyulmadığı için vakaların artışa geçtiğini belirtti. Halkın, virüsün yayıldığını zannederek yanıldığını vurguladı.

Vaka sayısının 19 bine dayandığı Özbekistan'da can kaybı 102. Ülke genelinde zatürre teşhisi konan hasta sayısında da artış yaşanıyor. 1 Ağustos'ta sona erecek karantina kısıtlamalarının uzatılması bekleniyor.

Salgın Afrika kıtasında da yayılıyor. Vaka sayısı 791 bini buldu. Afrika'da 10 bin sağlık çalışanında virüs tespit edildi. Zimbabve'nin Bulawayo eyaletindeki cezaevlerinde, hapishane görevlisi ve mahkumlardan oluşan 101 kişide virüs tespit edildi.